

Qualsevol objecte és un espai temporal

Nicolás Lamas

Del 18.11.16 al 08.01.17

La praxi poètica transcendeix el pensament pur i materialitza els seus objectes, al marge del que es faci. L'experiència poètica no és sinó aquesta transgressió.

Armen Avanessian, 1973

Tot objecte és un espai temporal és el projecte de Nicolás Lamas per a la segona exposició del cicle *Peu a fora. Expedicions i diàspores* a l'Espai 13 de la Fundació Joan Miró. S'hi plantegen un seguit de trobades i diàlegs oberts entre peces que giren al voltant d'allò que és objectual, allò que és visual i allò que és digital des de diverses aproximacions. A través de les peces i mitjançant l'interès per la imatge i l'objecte en relació amb el lloc que habita, Lamas explora la càrrega poètica que s'activa quan aquestes peces interactuen físicament amb certs elements, entesos com a espais actius amb múltiples nivells d'informació susceptibles a canvis de forma i contingut en els seus processos de transformació. Una manera d'entendre i d'establir fissures entre el món físic i els seus rastres que suposa especular sobre els materials que els componen, la seva funció al món i la seva relació amb altres objectes.

En aquest sentit, la posada en crisi en la relació subjecte-objecte-realitat i els límits espacials marquen el to conceptual d'una exposició centrada en l'anàlisi de diverses relacions causals entre cultura i natura, imatge i matèria, i informació digital i realitat. Una xarxa de vincles entre objectes i imatges que ens du a redefinir i pensar la natura de les coses sota uns altres criteris: d'una banda, el projecte intenta posar en evidència les inconsistències que es generen entre

el món físic i els sistemes de representació i de pensament que el construeixen; d'altra banda, se centra en les relacions entre coneixement, poder i forma que determinen la manera com percebem i interactuem amb el nostre entorn. Un intercanvi d'informació i de flux continu d'energia —en què res roman o en què tot es transforma— que actua dins d'un sistema, que per la seva part forma un altre sistema, i així successivament a partir de conceptes com espai, matèria, superfície, energia, temps i rastre.

Seguint aquesta lògica, l'exposició pren com a punt de partida la noció d'entropia com a grau de desordre dins d'un sistema. A partir d'un seguit d'escultures, fotografies i treballs fotogràfics instal·lats a la sala, l'artista analitza cada peça com un contenidor d'espai, com un contenidor amb diverses capes d'informació, disposat a modificar i alterar la seva estructura obrint múltiples lectures: algunes de molt precises i construïdes d'una manera ben particular que desenvolupen una associació que va més enllà dels seus mateixos límits; i unes altres, com una mena de desarrelament del seu significat original i de la seva autonomia com a objecte, comprenent el territori i el lloc com un tot.

És per això que la instal·lació s'activa mitjançant diverses peces. A la paret central de l'Espai 13 es mostra *Blind Gestures* (2014-2016), un seguit d'imatges de grans dimensions que explora els límits que separen el cos i les dades digitals a través de pantalles tàctils. Una relació inusual entre dos dispositius electrònics que fa servir l'escàner com a eina fotogràfica per exposar la informació que podem trobar en la superfície d'interacció de

les tauletes digitals. En aquest cas, les imatges adopten un caràcter pictòric que respon a una expressió més corpòria i performativa de la identitat i del retrat de cada propietari: incorporen empremtes, gotes de saliva, partícules de pols, cabells i rascades que afegeixen noves capes i tradueixen i connecten, així mateix, totes dues bandes de la pantalla.

Plato's Cave (2016) presenta diverses traces de llum sobre un suport videogràfic associat al mite de la caverna de Plató, en l'interior del qual es projecten només ombres del món real, com quelcom subtil, efímer que passa a l'altre costat. Una posada en escena senzilla: una pantalla envoltada d'una vegetació que dificulta saber el que s'està projectant. Aquí Lamas fixa la seva atenció en l'element geomètric que irromp en l'espai natural des d'una realitat exterior molt definida (arbres i fullatge) que contrasta amb el procés dinàmic i impredecible de la llum projectada. Quelcom semblant al que succeeix entre la informació digital de la tauleta gràfica i les empremtes abstractes un cop les fem servir.

Amb un caràcter semblant, *Black Mirror* (2016) ens mostra una versió fosca de la realitat que té l'espectador en veure's reflectit a través d'una pantalla negra, buida però reflectora. En aquest cas Lamas es decanta per la possibilitat de veure un món emmarcat a través del reflex que genera una superfície que confronta el cos a través del seu propi reflex. Una cosa semblant passa a *Partial View* (2013-2016), en què la interacció és incompatible gràcies a un dispositiu que mira de registrar i digitalitzar la realitat enfront de la matèria, així, de manera implícita, mostra el pes de la imatge digital i el col·lapse tecnològic.

En un altre nivell, s'alça *Stop motion #3* (2016), un pla escultòric modelable en què els visitants de l'exposició poden intervenir constantment amb la superposició de les seves marques, empremtes i gestos, de manera que creen una peça en constant transformació, modificada sota diversos criteris, sense cap finalitat ni resultat concret que es pugui controlar. Una gestualitat híbrida entre la imatge en moviment de la pantalla i una escultura amb canvis constants en cossos i marques.

Per acabar, l'exposició es complementa amb diverses peces repartides per la sala, la paret, el terra o instal·lades en mobiliari provinent del magatzem de la Fundació. Mitjançant analogies diverses, Lamas crea un microcosmos que combina jocs de paraules, desorganitza estructures útils, genera capes d'informació —i també les suprimeix— per fer visible una pèrdua de funció. Així, fa evident la relativitat entre objecte, mirada i frontera espacial mirant de ressaltar aquesta capacitat d'interacció i de reorganització entre elements, dades, codis i rastres que es van superposant a partir d'accions i successos que miren de coexistir entre si. Una anàlisi que va de la realitat al buit, de la matèria a la llum, de la informació analògica a la digital, dels límits rígids als flexibles, que dóna llum a allò que no es veu, que sembla ser la constatació d'un canvi de lògica en la nostra manera d'entendre l'espai que cohabitarem i el nostre món.

Jordi Antas

Peu a fora és un cicle comissariat per Jordi Antas

#Peuafora

Fundació Joan Miró

 Barcelona

Fundació Joan Miró
Parc de Montjuïc
08038 Barcelona
T +34 934 439 470
info@fmirobcn.org

Amb la col·laboració de:

 Sabadell
Fundació

www.fmirobcn.org

